

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Naročajte in širite „Domovino“! „Domovina“ izhaja trikrat na teden in stane mesečno 1 K.

Björnson o Nemcih.

„Zeit“ je prinesla pogovor svojega berlinskega dopisnika z Björnsonom. Nazori slavnega norveškega pesnika in politika so zanimivi. Björnson ne veruje v uspešnost ruske protipoljske politike. V današnji dobi si ne da noben narod vzeti svoje narodnosti. Tudi drugače je ta politika kratkovidna in nespametna. „Nasproti peščici Poljakov in Dancev, živčih na Nemškem gonijo se za fantomom, na Ogrskem pa gine 2½ milijona Nemcev...“ Björnson priznava, da je „pangerman“. „Po mojem nazoru“, pravi, „bi morala biti nemščina združujoč jezik za srednjo in severno Evropo, kajti nemščina je v Evropi najbolj razširjen kulturni jezik. Vsi germanski narodi morajo delati na to, da bi v bodočnosti stvorili zvezo narodov s skupnim parlamentom in nemškim poslovnim jezikom. To bode veliko krepilo miru. Sedaj pa ne more še Nemčija izpolniti te vloge, da bi postala središče germanskih narodov. Najprej mora postati svobodna. Bolje bode, ko bode Prusko imelo splošno volilno pravico. Videl sem na Norvežkem, kak napredek pomeni uvedba splošne volilne pravice. Prusko ima tudi preveč veleposestev. V tem tiči tudi naša velika prednost proti Švedom, kateri imajo tudi preveč veleposestnikov. Med odvisnimi kmetijskimi delavci se ne more razviti nikaka intenzivna kultura.“

Na pripomnjo, da je nastop na korist Rusinov in Slovanov Björnsonu škodil in mu v očeh nekaterih ljudi malo prikrajšal njegovo evropsko pesniško slavo, je Björnson odgovoril: „Celo svoje življenje sem bil politik. Vstrajno sem se bojeval v svoji domovini. Potem so se obrnili na me Rusini, pozneje Slovaki. Nič mi še ni napravilo toliko veselja, kakor moj nastop za Slovake. Še nedavno mi je pisal nek poznavatelj slovaških razmer, da sem njih politični boj posunil za leto naprej. Vidite, da nastopam tudi za Slovake, ako treba.“

Tudi Nemci na Ogrskem so se obrnili name s svojimi pritožbami. Kaka je pa tudi zahteva teh Madžarov, naj bi v celi ogrski državi vladal njihov jezik, turški jezik! To vendar pomaga samo nekulturi! Prenapeti madžarski šovinizem bi se moral ukrotiti z bojkotom Madžarov od vseh strani. To je moderni način osvete. Zato sem odločno za to, naj bi se Madžare zavrnilo za njih meje. Za Velikoavstrijo se pa ne morem ogreti. To bi ne šlo brez bojev.“

Zanimivo je tudi, kar je dejal

Björnson o socijalni demokraciji na Nemškem in na Danskem. Björnson pričakuje mnogo od nje za demokracijo. „Seveda dela (nemška soc. demokracija namreč) še mnogo neumnosti. Tudi pri nas preobrača socijalna demokracija še kozle. Jaz pa vedno pravim: nagrešili smo se prej proti socijalni demokraciji toliko, da moremo zdaj mirno prenašati nje grehe. Jaz sam stojim socijalistiškim mislim zelo blizu, k socijalno demokracijski stranki se pa nisem pridružil.“

Politični pregled.

Domače dežele.

O spravi med Čehi in Nemci je podal dr. Herold obsežen memorandum, v katerem je naznačil načrt, kako naj bi se uredila državna uprava, da bi se dosegel zaželeni narodni mir v vseh deželah, v katerih prebivajo Čehi in Nemci skupaj. O tem je spregovoril in pisal tudi dr. Kramář in drugi češki politiki. Kakor je bilo pričakovati, so se vse nemške stranke, vsi nemški listi soglasno izrazili o čeških predlogih, da so za Nemce naprosto nesprejemljivi. Stališče, na katerem stoje vsi nemški politiki, vse nemške stranke in vsa njih glasila, je stališče absolutne nespravljivosti. Nemci poznajo samo eno ceno za spravo in ta je: razdelitev Češke v dva samostojna dela, v nemški, v katerem bi Čeh ne imel nobene pravice ne pred državnimi ne pred samoupravnimi uradi in v takozvani češki del, v katerem bi pa Nemci bili s Čehi pri vseh uradih ravnopravni. Čehi se tej delitvi upirajo in je ne morejo tudi v državnem interesu dopustiti, zahtevajo mariveč ravnopravnost obeh narodov pri vseh državnih in deželnih uradih brez razlike in izjeme na vsem Češkem, Moravskem in Šlezkem. Nemci so pa predrzni dovolj, da svojo nespravljivost in gospodstvaželnost izdajejo za obrambo proti narodnemu zatiranju od strani vlade. Vse vlade od Taaffeja naprej baje Nemce tlačijo, preganjajo in jim brezobzirno krajšajo in trgajo narodno posest. Koliko nesramnosti tiči v tej trditvi „Prager Tagblatta“, sodi lahko vsak po dejstvu, da stojita na čelu namestništva na Češkem 2 Nemci in da imajo Nemci v namestniškem gremiju večino, predsednik nadsodišča je Nemec, finančna prokuratura je po ⅓ nemška, finančni ravnatelj je Nemec, poštni ravnatelj prav plač in mlačen Čeh, obdan z večino nemških uradnikov, pri sodiščih preskakujejo Nemci starejše češke kolege, manjšinske češke šole so take, da morajo šolarji štrajkati itd., in vse to imenujejo Nemci zatiranje Nemcev! Nemci dobi po vsej državi pri vsakem državnem uradu pravico v svojem jeziku, Nemci stoje na

čelu vseh uradov pri nas na Slovenskem; v Ljubljani, v Trstu, v Pulju, v Gorici, v Celju, v Mariboru, povsod imajo šol in kulturnih zavodov v izobilju, čeprav nimajo v teh deželah nemškega domačega prebivalstva — in to imenujejo zatiranje Nemcev! Ne, s to gospodo bode trd boj in dolžnost jugoslovanskih in še posebno slovenskih politikov bode, da se za ta boj dostojno pripravijo, da se nas ne bode zopet odbilo z mrvicami, osebnimi uslugami ali strankarskimi koncesijami.

Nizjeavstrijski deželni zbor se snide 8. t. m. na kratko zasedanje, v katerem odobri računski provizorij in reši prošnje dunajske mestne občine, naj se ji dovoli najeti novo posojilo v približnem znesku 360 milijonov kron, katero svoto bode mesto potrebovalo za razne investicije.

Češko slovanska in nemška socijalna demokracija sta izdali skupen preglas na volilce za razpisane deželno-zborske volitve. — Kršč. socialci bodo postavili v vseh volilnih okrajih na Češkem kandidate za deželni zbor. Med mladočeškimi deželnozbornimi kandidati je tudi trgovski minister dr. Fiedler, ki kandidira v Karlinu (Praga).

Buhovinski deželni odbor je sklenil prositi vlado, naj skliče deželni zbor na kratko zasedanje, da mu bode mogoče razpravljati o volilni reformi.

V Budimpešti se je ustanovilo društvo poslancev in industrijalcev, katero bode širilo bojkot avstrijskih industrijalnih izdelkov. To društvo je baje odgovor na Luegerjeve napade na Madžare in na Engelhartovo brošuro, katera je bila utihotapljena iz Avstrije na Ogrsko. (Glej dopis iz Budimpešte o ogrsko-nemškem katekizmu.) Bojkot širijo tudi proti avstrijskim zavarovalnicam.

Na Hrvatskem se je zgodil nepričakovan preobrat; ban Rakodczay-Fuček je padel. Zgodilo se je to brez krika in hrupa. Madžari so uvideli, da nič ne opravi in so ga pustili pasti. „Novi“ mož je baron Ranch; vendar pa je zelo dvomljivo, če bode mogel z madžaroni vladati. — Volilni boj za bodoči sabor se že razvija; bojevali se bodeta hrvatsko-srbska koalicija in frankova starčevićanska stranka med seboj. Socijalni demokrati in krščanski socialci so v neznatni manjšini.

Vnanje države.

— Poljaki se uspešno branijo proti pruskim zakonskim predlogom o ekspropriaciji poljske zemljiške posesti. Na Ruskem Poljskem so začeli bojkotirati nemške industrijalne izdelke. Ta dobro in dosledno izveden bojkot je tako uplival na nemške tovarnarje in

trgovce, da ti prirejajo shode na Pruskem, na katerih odločno protestirajo proti vladnim protipoljskim zakonskim načrtom. Poljski veleposestniki na Poznanskem spreminjajo svoja veleposestva v rodbinske ustanove, da je tako zavarujejo pred ekspropriacijo.

— Na Ruskem je bilo obsojenih izmed 169 obtoženih 167 poslancev prvega ruskega državnega zbora (dume), ker so proti njegovemu razpustu podpisali v Viborgu na Finskem glasen protest. Ta protest je smatralo državno pravdnitvo kot nevaren za državo, češ, da so hoteli poslanci hujskati proti obstoječim državnim postavam. Sprva državno pravdnitvo ni našlo prave pravne podlage za obtožbe; šele kasneje je nek član državnega pravdnitva paragrafe toliko zasukal, da so mogli biti poslanci obsojeni na trimesečno ječo. Ta obsodba je pokrila rusko vlado pred vsem svetom s sramoto.

— O agrarni reformi na Rumunskem. Rumunski parlament je odobril po 10 dnevem posvetovanju osnovo zakona o uredbi razmer med veleposestniki in kmeti. V osnovi je določba o ustanovitvi občinskih pašnikov, določitev najvišjega delavnik in najnižje mezde, kakor tudi zakonske določbe proti agrarnemu oduševanju, nadalje določila o ustanovitvi poljedelskih krajnih odborov in najvišjega poljedelskega sveta. Rumunski parlament je s tem odplačal le majhen del svojega dolga proti kmetiskemu prebivalstvu, katero se je bilo lansko leto vsled neznosne bede spuntalo in je bil ta kmetijski upor krvavo in kruto potlačen. Vlada je imela najboljši namen rešiti na pošten način kmetsko vprašanje in kmetom v resnici pomagati. Naletela je pa na tako odločen in trdovraten odpor vsemogočnih veleposestnikov, da je morala svoje zahteve kos za kosom žrtvovati in je prilagoditi volji veleposestnikov. Najvažnejši del agrarne reforme je določitev o ustanovitvi občinskih pašnikov. Za te se je bil najhujši boj in kmalu bi se bila vsa reforma radi tega razbila. Vlada je prvotno nameravala stvoriti občinske pašnike na ta način, da bi veleposestniki za potrebna zemljišča eksproprijirala. Na Rumunskem je pa ekspropriacija po postavi dovoljena samo iz zdravstvenih ozirov, v svrhu zgradbe cest in železnic in v obrambo dežele. Na to so se veleposestniki opirali. Vlada je na to zahtevala, naj se veleposestnike postavno prisili dati kmetom v najem za občinske pašnike potrebna zemljišča. Veleposestniki so se tudi prisilnemu dajanju v najem z uspehom uprli in dovolili so le to, da bodo dali dobrovoljno dotična zemljišča kmetom v najem. Ako bi veleposestniki do 1. marca t. l. ne dali dobrovoljno kmetom v najem zemljišč za občinske pašnike, bode vlada opira-

vičena uvesti v veljavo zakon o servituti ali služnosti občinskih pašnikov. Kakor nam ta boj za najnujnejše pravice drobnih kmetov kaže, so veleposestniki po vsem svetu enaki sovražniki malega kmeta, na Rumunskem kakor pri nas.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Marsikomu je „Domovina“ predraga.** Dobimo marsikateri dopis, da bi si ljudje radi naročili naš list, pa jim je predrag. Ker je za narodno in napredno stvar na Spodnjem Štajerju neobhodno potreben večkrat na teden izhajajoč list, bi svetovali, naj bi si naročevali „Domovino“ skupno. Dva, trije sosedi bi žrtvovali mesečno 25 ozir. 17 krajcarjev in bi imeli lahko naročeno „Domovino“. List jih bo s svojo dobro vsebino, ki služi pouku, političnemu in gospodarskemu, pa tudi poštenim zabavi, bogato odškodoval. **Opozorjamo in prosimo zlasti slovensko inteligenco, naj v tem smislu dela za naš list!** Delavci skrbite za svoje časopise, duhovniški pristaši za veliko vneto za svoje in vi, slov. naprednjaki pa skrbite za svoje časopise!

— **Poučni tečaj „Narodne stranke“** se je danes pričel. Udeležilo se ga je lepo število navdušenih naprednih fantov iz Spod. Štajerja. Danes, jutri in v petek se vrše zanimiva predavanja politične in gospodarske vsebine, v soboto pa izleti v industrijalna podjetja v okolici.

— **Št. Pavelska narodna godba** koncertira na vabilo Celjanov v soboto dne 11. t. m. ob 7. uri zvečer v gostilni „Stadt Graz“. Med godbenimi točkami poje moški zbor po dr. Schwabu, Bajku in Žirovniku harmonizovane narodne pesmi. Vabljeni ste ljubitelji narodne pesmi in godbe. Za dobro postrežbo jamči gostilničar.

— **„Celjsko pevsko društvo“** prosi vse one, ki so si preskrbeli vstopnice za operetni večer dne 8. decembra, da naznani svoje ime in številko vstopnice g. I. Peternelu, tvrdka Vanič, Nar. dom, Celje, ker si prizadeva gori omenjeno društvo to zadevo v kratkem poravnati.

— **„Celjsko pevsko društvo“** ima v ponedeljek, dne 13. januarja zvečer ob 8. uri v mali dvorani Narodnega doma pevsko vajo, h kateri so vsi gg. pevci uljudno vabljeni.

— **„Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“** ima v nedeljo, dne 12. januarja ob 3. uri pop. v društveni gostilni svoj občni zbor. Z ozirom na zelo važno točko glede gostilne se vse društvenike, posebno zunanje opozarja, da se polnoštevilno in točno udeležijo zborovanja.

— **Imenovan je sodni kancelist g. Vincenc Gajšek** v Celju sodnim oficijalom.

— **Imenovan je poštar g. Jakob Šegula** pri Št. Ilju poštarjem v I. razr. 4. odd. za Grobelno.

— **Imenovan je praktikantom v c. in kr. dvorni biblioteki na Dunaju g. dr. Franc Kidrič**, rodom Štajerc iz Bogaške Slatine. Čestitamo!

— **Ponesrečil se je šolski vodja v Svetini, g. Ožbald Pustišek.** Zlomil si je nogo. Nadomestoval ga bo g. Juro Kislinger iz Celja.

— **Pretep.** Gaberje pri Celju so tako srečne, da dožive vsak čas kakšen pretep, zlasti med vojaki in civilisti. Posebno hudo je bilo zopet zadnje nedeljo. Za danes ne imenujemo gostilne — želeti je pa, da bi se v Gaberju bolj energično skrbelo za mir in varnost.

— **Ogenj.** V ponedeljek okrog pol 6. ure zvečer je gorelo pri posestnici Neži Žohar, po dom. Mehaček na Teharju. Pogorela je hiša in gospodarsko poslopje. Dasi je posestnica zavarovana, je vendar požar ob tem času hud udarec. Celjska požarna bramba je prišla, ko je bilo že vsemu konec in so drugi ljudje, ki so gasili. — V Celju čujemo, da se je požarna bramba tokrat prav počasi spravljala in da čuvaj na Miklavževem hribu zopet ni pravočasno naznanil požarja. Kaj se pravi to? Ali se na tak malomaren način skrbi za varnost?

— **Samomor vojaka.** V domobranski vojašnici se je obesil nek vojak, kateri vsled zaporov služi že peto leto, radi tega, ker je včeraj zopet dobil 15 dni zapora. Šel se je napit, potem pa se je na motvoz obesil. Režeža so se pravočasno rešili in spravili v bolnišnico.

— **Iz Laškega trga.** Dne 30. decembra vršile so se volitve v občinski odbor Laškega trga. Izvoljeni so sami posili Nemci. Slovenci se volitve niso udeležili. Pač pa bi bilo v doglednem času upati na zmago Slovencev, vsaj v enem razredu, ako bi bili zjediniti in delavni. Veliko pri tem odločuje delniška pivovarna. Žalostno je, da nekateri njeni uslužbenci pošiljajo svoje otroke v nemško šolo. Lansko leto je še bilo nekaj otrok v slov. šoli, letos pa so vsi prestopili v nemško šolo, odkoder bodo kot turški janičarji prišli potem na nas!

Tužna nam majka!

— **Umrla je pri Novi cerkvi bl. Vojnika** v četrtek 2. jan. veleposestnica ga. Ana Gorečan.

— **Vojaške vaje.** Čas vojaških vaj so sedaj tako preuredili, da bo mogoče iti k vojaškim vajam od srede marca do konca septembra. Vsak si bo lahko zbral čas, kateri mu po njegovem poklicu najbolj ugaja za vojaške vaje. S tem je ustrezno zlasti željam našega kmečkega prebivalstva kakor tudi drugim.

— **Petdesetletnica smrti Radeckega** je bila zadnje nedeljo, dne 5. januarja.

— **Včeraj so obhajali naši pravoslavni slovanski bratje svoj Božič.** Kristos se rodi!

— **V Trbovljah** je izvoljen županom šolski nadzornik in ravnatelj g. Gustav Vodušek, podžupanom trgovec g. Ivan Krammer, obč. svetovalec gg. ravnatelj Tenschert, veleposestnik Goropevšek, trgovec Dežman, gostilničar in mesar Forte, inženir Krassnigg, kmet Sušnik in ravnatelj Diermayr. Natančnejše prihodnjič.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslal g. Rudolf Pevec, trgovec v Mozirju velik zavitek rabljenih poštinih znamk. Priporočamo v posnemanje!

— **Nemški narodni svet** za celo Avstrijo so hoteli Nemci osnovati na shodu nemških napadalnih društev na Dunaju, pa se niso mogli zjediniti glede ureditve takega sveta.

— **Iz Polzele.** V nedeljo 12. januarja t. l. koncertuje šentpavelska godba ob 4. uri popoldne v gostilni g. Cimpermana.

— **Iz Polzele.** Začudil se je svet, ko je izvedel, da kandidira „Kmečka zveza“ šentpeterskega Terglava. Mi domačini pa se nismo prav nič čudili, ker poznamo razmere in tudi vemo kam pes taco moli. Pa zakaj so vzeli kandidata ravno iz Savinske doline, in čemu so izbrali ravno Terglava? Odgovor je lahek! Iz Savinske doline so ga vzeli zato, ker je nekdo —!!— na zaupnem shodu K. Z. v Celju rekel: „Če dobimo Savinsko dolino, zmagamo, če ne, propademo“. Res je, kajti gospodom komandantom in štabnemu oficirju klerikalne garde dr. Korošcu

še vedno prav močno zveni v ušesih pesem:

— — regiment po cesti gre,
pa Povalj zraven je — —

Spominjamo se še prav dobro blamaž, ki so jih basali za časa državnozborskih volitev cele koše. Hočejo tedaj savinske kmete slepiti in loviti s tem, da kriče: „Vaš domačin je, kmet iz vaše srede, volite ga!“ Sedaj pa, zakaj so kandidirali ravno Terglava? Zato, ker je imel na zaupnem shodu najbrž naš Atteneder glavno besedo. Ta pa hoče v naši župniji in menda v celi spodnji Savinski dolini spraviti do veljave Terglavovo žlahto, ki ni ravno majhna. Pred kratkim si je sestavil občinski odbor iz samih mežnarjev, organistov in velike Terglavove žlahte, ker je ta prepohlevno pokorna gospodu in sedaj hoče enega iz te žlahte spraviti še v deželni zbor. Torej, Alojzija Terglava so kandidirali zato, ker ima največ in najbolj „gospodom“ pokorne žlahte, ki bi preplavila lahko celo Savinsko dolino in vse volilne okraje, da agitira za svojega sorodnika. Pa kakor se nam zdi, jim bo takrat pokazalo mimu, kakor zadnjič s Povalejem. Upamo in zatrdno pričakujemo, da bo absolvent „enega razreda ljudske šole“ zbral dovolj pustne zabave in smeha ter ostal predpustni poslanec v Grušovelski zbornici.

Terdoglav.

— **Iz Polzele.** Mi se pa le smejimo, ko Terglav kandidira. Kako bi se pa tudi ne, ko je pa zaradi svoje ošabnosti pri nas, torej v svojem domačem kraju skrajno nepriljubljen ter ne dobi niti polovice glasov, čeprav ima skoraj toliko sorodnikov. No, in če ga že domače občine ne smatrajo sposobnim za poslanca ter mu ne dajo niti polovice glasov, gotovo ne bodo sosednji kraji volili na slepo moža, ki se je učil računati do 20 v I. razredu ter zna za silo podpisati svoje ime. Nemški se zna pa prav dobro odrezati. Morda bi razumel „guten Tok“. In takega bi naj mi volili! Ha, ha, ves svet bi se nam moral smejati in v „norhaus“ pri Gradcu bi nas zaprl, če pošljemo v deželni zbor moža, ki niti pisati dobro ne zna. Mi domačini, ki ga poznamo, ga ne bomo volili, vi drugi pa si bodete gotovo premislili ter oddali svoje glasove raje Jožetu Zdolšek, ki je razumen kmet, odkritosrčen in odločen mož, ki je dovršil šest gimnazijskih razredov in ki ne zleze pred vsakim zajcem pod mizo. Živel naš Jože Zdolšek!!

Terglavov znanec.

— **O kandidatu Al. Terglavu** se piše „Slov. Nar.“: „Terglav se je rodil na Polzeli, a je sedaj posestnik v Zgor. Grušovljah v Savinski dolini, kamor se je priženil k Čepurju. Tu je dvakrat zaporedoma pogorel; požigalcu niso mogli priti na sled. — Ko je prišel Terglav v Grušovlje, je bil strasten liberalec kakor njegov tovariš Fliss (lepa družba!). Ker pa ju sčasoma noben značajan kmet ni več maral — zakaj, to vesta sama! — sta preskočila v nasproten, klerikalen tabor. Na Žagarjevi premiciji sta kar v prek zabavljala čez uradnike, učitelje in — duhovnike. Kdor je bil takrat poleg, to dobro ve. In takega moža si je izbrala — duhovniška stranka za kandidata!“ — Ko se enkrat snide s prof. Verstovškom v Mariboru in dr. Benkovičem, ga bodeta ta dva gotovo z velikim velikim veseljem objela!

— **Iz Mozirja.** Lep dan smo imeli na Štefanovo. V hotelu Ilirija zbrale so se gornjesavinske mladenke in narodnjakinje, da si ustanove krog, v katerem se hočejo skupno navduševati za svoj rod, zanj delati in se žrtvovati. Ustanovile so si podružnico družbe sv. Cirila in Metoda, ki je bila za Gornjo

Savinsko dolino že tako potrebna. Da se pa naše narodne dame res zavežajo svoje narodne dolžnosti, pokazale so z mnogobrojno udeležbo in z obilnim pristopom k podružnici. Videli smo najboljše iz doline, videli prosti narod in to nas je podkrepilo in utrdilo naš up in našo nado po boljši bodočnosti slovenskega naroda. Kot prvomestnico voditeljico so si izvolile gospo dr. Gorčarjevo, za namestnico pa gospo notar Drkarjevo. Nadaljni odbor vrlih narodnih delavk nam pa jamči, da bo podružnica vrlo dobro uspevala, delovala in budila Savinčane k ljubezni do zatiranega svojega rodu.

— **Iz Mozirja.** Kot pravičem in umesten se je izkazal stari pregovor: Kdor drugim jamo koplje — sam vanjo pade. Koliko si je prizadeval Ivan Cesar, izdelovatelj lesenih podob in najmočnejši klerikalec v Mozirju, da bi gmotno in moralno uničil občasovanega in priljubljenega trgovca g. Martina Šusterja in z njim sploh vse, kateri ne trobijo brezpogojno v klerikalni rog. V časopisih je Cesar gosp. Šusterja in druge vzgledne rodoljube grdil in sumnil ter javno grozil z državnim pravdnikom, pa ves njegov trud, vse njegovo nekorektno obnašanje mu ni nič pomagalo; kajti g. Martin Šuster je pred svetom popolnoma očiščen, ker se je razvidlo, da so vse ovadbe proti njemu izvirale zgolj iz hudobije in sovraštva.

Cesar je pa tudi v istini vložil tri ovadbe proti Šusterju pri državnemu pravdniku v Celju, pa državno pravdnništvo je zavrnilo vse tri obtožbe, ker se je po izpovedbah prič izkazalo, da je bil on po krivem inkriminiranih hudodelstev obdolžen.

Na to se je vršila proti Cesarju 30. dec. 1907 obtožba radi razžaljenja časti, in je bil obsojen radi razžaljenja g. Šusterja na 10 dni zapora z enim postom in na povrnitev stroškov. S tem se je pravici ugodilo, katero je Cesar pri belem dnevu z lučjo, da še celo po vodi iskal.

Zapomnite si to g. Cesar in izogibljite se slabih svetovalcev.

To za danes, ako bo potreba, pa še kaj več.

— **Volilno gibanje v Savinski dolini.** Shoda gosp. kandidata Jožeta Zdolška sta dobro uspela pri Sv. Frančišku bl. Gornjegagrada in v Šmartnem ob Paki. V Mozirju je bilo nekoliko manj ljudi, ker tržani ne volijo v skupini kmečkih občin. — Na Vranskem se je vršil velik, krasen shod, dobra sta bila shoda v Braslovčah in na Polzeli. — Kandidatu „Kmečke zveze“ se je v Braslovčah slabo godilo; ko so ga spraševali, kaj misli o tem in onem, je samo jecjal. Mož nima pojma o najvažnejših zadevah, ki pridejo v deželnem zboru na vrsto, o proračunu in volilni reformi! Jecjal je, „da bodo že zgoraj naredili“. Žalosten poslanec bi bil ta! — Na Polzeli so glasovale zanj — ženske in to z obema rokama, v Braslovčah se njegova kandidatura v obče ni sprejela. — V Št. Jurju je spravil g. dr. Kukovec piškavega politika „Kmečke zveze“ Piška v veliko zadrego. Na koncu se mu je zahvaljeval celo Terglav sam za dobre nauke. Saj potreben jih je! — V nedeljo se vrši velik shod v Žalcu. Prehitro bi bilo morda, ako bi hoteli sklepati na konečni izid volilne borbe, ker je še premalo razvita. A vidi se, da doživi duhovniški kandidat Terglav povsod, kjer so razumni in samostojno misleči kmetje na shodu poraz. Duhovniški komandi bo odklenkalo — in najsi tudi sedaj spravijo tega žalostnega kandidata v deželni zbor. Dolžnost naprednjakov je pa, da delajo za svojega kandidata — potem mu je zmaga zagotovljena.

— **Živinske kuge na Spodnjem Štajerskem.** S rab v celjskem okraju: Braslovče, Ljubno in Žalec; v ptujskem okraju: Ločič (pri konjih). — **Svinjska kuga v mariborskem okraju:** Čagona, Slov. Bistrica; v brežiškem okraju: v Globokem, Kapelah, Zakotu in na Bizeljskem.

— **Denar bo cenejši.** Angleška državna banka je že znižala diskont za cel odstotek, od 7 na 6 odstotkov. To se je takoj čutilo na angleškem denarnem trgu: privatni diskont se je plačeval s 5 odstotki; v Berlinu se je privatni diskont znižal od $6\frac{1}{4}$ na 6, na Dunaju od $5\frac{5}{8}$ na $5\frac{3}{8}$ odstotka. „Amerikansko“ nevarnost je smatrati za odstranjeno; negotovo je pa še, kdaj zniža nemška državna banka diskont, ker ima velikaški promet. Od tega je odvisno tudi znižanje diskonta pri naši državni banki.

— **Iz Šostanja.** Tukaj se vršijo velike priprave za tridejansko opereto — Čevljar baron — ki se bode uprizorila v soboto, dne 8. svečana 1908. Opozarjamo že danes na to igro, polno zdravega humorja, ter prosimo vsa sosečna društva, da se blagovolijo ozirati na to prireditev.

— **Tatvina.** Izvoščkova žena Ida Vočina v Ptuj je ukradla svoji teti Klari Zabec v Bozlu pod Ptujem hranilno knjižico za 5600 K in si je dala izplačati ta znesek pri ptujski mestni hranilnici. Tatice so žandarji že spravili pod ključ.

— **Gorelo** je zadnjo soboto v dimniku prej Starkove tovarne za usnje v Mariboru. Ogenj so hitro pogasili in ni bilo druge nesreče.

— **Petindvajsetletnico** obstanka 87. pešpolka in desetletnico imejitelstva sedanjega imejitelja pl. Succovatyja (glej št. 1. letošnjega letnika) je obhajal celjski bataljon polka štev. 87 dokaj slovesno. Zjutraj je prisostvoval cel bataljon v paradi maši v župni cerkvi, nato sta v vojašnici razjasnila slovenski in nemški majorja Pišely in Krasser vojakom pomen dneva. Slavn. častniškega obeda se je udeležil tudi opat g. Ogradi.

— **Smrt učenca nemške šole v Ljutomeru.** Dne 26. decembra 1907 so pokopali v Radgoni učenca Rek-a, ki je pohajal nemško šolo v Ljutomeru. Naši ljutomerski Nemci in nemčurji so hoteli sicer vso stvar prikriti širši javnosti, a radgonski poročevalec nemških listov je v veliko jezo ljutomerskih posilincev poročal o tem tragičnem slučaju graškim in drugim listom.

Toda po Ljutomeru se govori o dogodku na nemški šoli precej drugače, kakor pišejo o tem nemški listi.

Sicer bo sodnijska preiskava doglala podrobnosti. Suvajoča dečka sta slovenskih staršev in zato hočemo, da javnost zve, kako je pravzaprav z misterioznim dogodkom na tej nemški šoli.

Ptujski „Štajerc“ pa bo še tudi v naprej široko vpil „Živela nemška šola!“

— **Škandalček pri Sv. Križu tik Slatine.** Že nekaj dni pred Božičem se je slišalo govoriti, da ne bode hišnega oz. krušnega blagoslovljenja, katero je od pamtiveka bilo v navadi pri onih, ki niso pri zadnjih državnoborskih volitvah dr. Korošca volili. Na sv. Štefana dan je bil obhod po fari raz leco oznanjen in več občin in vasi izpuščenih. Med obhodom se je veliko hiš izpustilo sosebno tistih, kojih posestniki so napredno volili. V Sečovem se je hiša izpustila akoravno je dotični duhovnik tam dvakrat mimo šel. To preziranje, in da se ni sv. žegen naprednim podelil, je dalo veliko hrupa, kletve in natolcevanja. Čakali smo do Sv. treh Kraljev, bodo li tudi naše hiše

vradne sv. žegna, a do danes se še ni oglasil nihče, ki bi nas bil potolažil in nam sv. žegen podelil. Prisiljeni smo toraj na vis. knezoškofjski ordinariat v Mariboru pritožbo poslati, ker se čutimo stem, da se naše hiše niso žegnale, osebno razžaljene in zahtevamo zadoščenja.

Zahtevamo dalje, da se navada hišnega blagoslova ali popolnoma opusti, ali pa kakor ponavadi opravi. Pritožbo je podpisalo 5 kmetov za vse razžaljene.

Radovedni smo, kaj temu visoki knezoškofjski ordinarijat poreče, bržčas tudi: „kmet bodi tiho, dajaj bero, prispevaj za cerkev in duhovnike, vse drugo bomo mi napravili.“ A z vsako rešitvijo te pritožbe ne bomo zadovoljni in upamo pravico tudi drugje najti.

— **Iz Loč.** Tukaj doblimo v kratkem električno razsvetljavo; glavne priprave so že izvršene.

— **Učiteljsko mesto** je razpisano pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Dvorazrednica, 3. plačilni razred, prošnje do dne 31. t. m.

— **Mraz.** Z Novim letom je zavladal po celi srednji Evropi silen mraz. V naši državi je bilo prve dni novega leta najbolj mrzlo na Češkem; še zadnjo soboto je bilo v Pragi 18° Reaumurja pod ničlo; Vltava in Morava ste zamrznila. Sedaj pa se premice najhujši mraz v Karpatske dežele, zlasti na Gališko. V Lvovu so mnogim ljudem zmrznila ušesa in nosovi. — Pa tudi pri nas smo imeli do 16° Celzija. Mrzlo je tudi po Kranjskem, Primorskem, Dalmaciji, še v topli južni Italiji je zelo padla temperatura. — Ljudje sedaj prav hudo občutijo draginjo lesa in premoga; marsikateri revež zmrzuje v mrzli sobi. Samo naši duhovniški poslanci v državnem zboru ne vedo za draginjo!

— **Iz Ribnice na Pohorju.** Dne 12. t. m. se ima vršiti v Ribnici občni zbor bralnega društva za minulo leto. Ob tej priliki se imata vršiti v gostilni domače pri Plačniku dve gledališki predstavi, in sicer nastopijo v jedni sami moški, v drugi same ženske. Pričakovati je obilne udeležbe domačinov in sosedov. Naj bi se začelo s tem občinim zborom novo, veselo delovanje v društvu. — Še nekaj imam pripomniti: neugodno dirnejo narodnega Slovenca, ki pride v Ribnico, nemški napisi na pošti, na gostilnah in kažipotih ter pri raznih rokodelcih. Zakaj neki nemški napisi v naši narodni vasi?

— **Iz Radoslavca pri Mali nedelji.** Umril je po daljši mučni bolezni dne 31. decembra 1907 Hinko Stuhec v Radoslavcih. Rajni je bil rojen leta 1857 na Kuršenskih bregih, ter je bil vklju trpkemu kelihu, ki ga je imel piti, vseskozi poštena slovenska duša. V svojih mlajših letih je marljivo dopisoval pod urednikom Dolencem v tržaško „Edinost“, zlasti je obelodanil mnogo narodnih pravljic. Bodi mu lahka zemljica domača!

— **Iz Ormoža.** Za kapjo je umrl 30. decembra 1907 v Pavlovcih veleposestnik g. Jože Kralj, star 52 let. Ranjki je bil okrajni zastopnik in načelnik krajnega šolskega sveta okoliške šole, in sicer je on že drugi načelnik krajnega šolskega sveta te šole, ki je umrl na isti bolezni, kakor prejšni še ne popolnoma pred jednim letom. Raz šolskega poslopja je visela črna zastava. Pogreb se je vršil na novega leta dan ob ogromni vdeležbi Ormožanov in okoličanov, slovenskega gasilnega društva, učiteljstva in šolskih otrok.

— **Iz Ormoža.** 26. decembra 1907 našli so v postelji mrtvega, 43 let starega začasno upokojenega učitelja g.

Jožefa Albrehta; zadela ga je namreč kap. Služboval je dalje časa pri Sv. Miklavžu.

— **V Ormožu** se je vršil v nedeljo dne 29. decembra sestanek pomožnega odbora za razdelitev podpore po toči poškodovanim posestnikom ormoškega okraja. Sestanek se je vršil v prostorih okr. zastopa. Sestanka so se udeležili udje imenovanega odbora, gg. okr. glavar, nadalje okr. nadkomisar, potem drž. poslanec dr. Ploj, dež. posl. Iv. Kočevar, načelnik okraj. zastopa dr. Omulec, davkar Sterman, župan Hanzelič, nadučitelj Ant. Porekar in vino-rejski inštruktor Retschnigg. Ormoški župan je brez vsakega opravičenja izostal. Ta odbor je poravnal medsebojno razmerje priporočenih podpor, ker so nekatere občine zahtevale veliko preveč, druge občine pa so pomotoma izostale.

— **Poštna razmere v ormoški okolici.** Občini Litmerk in Libonja si želita poštnege pota. Najbolje bi se stvar uredila tako, da bi dobila ormoška pošta dva poštna pota, jednega za Hardek, Litmerk, Libonjo in Pavlovce, drugega pa za Hum, Loprice, Frankovce in Pušince, katera bi naj pošto nosila na dom. Seveda bi se ju naj pošteno plačalo; poštarici ni treba pri tem spravljati dobička.

— **Ornikova „kuhinjska šola“ v Ptuj.** Sedaj še le pove ata Ornik, koliko zahteva za imenitni pouk v svoji „kuhinjski šoli“: 20 K na mesec in še nekaj „naturalij“, to se pravi masti in živeža vsake vrste, kar bo približno isto toliko vredno. Poučevalo se bo baje tudi šivanje in poleti vrtarska dela. Koliko bo ta pouk vreden, je že iz tega razvidno, ker bo vodila šolo stara farovška kuharica. Ali ni bolje poslati dekleta v gospodinjsko šolo v Ljubljani, kamor se mora res plačati 30 kron, pa brez „naturalij“? Tam so dekleta vsaj pod zanesljivim vodstvom in se tudi kaj poštenega nauče. V ptujski okolici bo treba začeti energično protiaagitacijo. Za Ornikove „zavode“ niso naša poštena slovenska dekleta!

— **Mariborska policija** je dobila znane pruske „pikelhaube“. Treba je skrbeti za nemški značaj mariborskega mesta!

— **Silvestrov večer v Mariboru.** „Slovenska Čitalnica“ v Mariboru je lepo zaključila delo leta 1907. Velika dvorana se je napolnila udov in njih gostov in znancev. Vztrajni in izvrstno izurjeni tamburaški zbor je igral umetniško slovenske, češke in hrvatske skladbe in si pridobil mnogo novih simpatij. Iz srca se je smejal občinstvo zmešnjavam in zmotam burke „Raztresenca“, ki so jo diletantje uprizorili izborna. Nastopila je tudi skupina naših atletov in akrobatov, ki so si s težavnimi lepimi figurami in sploh z vsem nastopom priborili živahno priznanje. Čudili smo se najbolj, s kako lahkoto je nosil njih vodja g. Volčič 300 kil žive in železne teže. „Petelinčkanje“ atletov je ugajalo občinstvu tako, da so ga morali ponoviti. „Črna kača“ je bila preurno gotova s svojim nastopom, pokazala je gibčnost in mehkost telesa in že jo je odgnal strogi gospodar. G. Boc je zapel s krepkim lepim baritonom arijo „Nestrpnost“. Spremljal ga je na klavirju g. Bureš, ki se je sploh pokazal zelo marljivega in požrtvovalnega godbenika. Ob polnoči je spregovoril predsednik Čitalnice, g. prof. L. Koprivšek v izbranih jedrnatih besedah o pomenu tega trenutka, ozrl se kratko na preteklo leto in izrekel svoje upe za bodočnost. Občinstvo mu je burno pritrdjevalo. — Nato se je živahno razvila prosta zabava s plesom, ki je trajala pozno v jutro.

— **„Slovenska Čitalnica“ v Mariboru** ima ob sklepu leta 1907 136 rednih udov. V preteklem letu je zelo napredovala. Udje so imeli na razpolago vse slovenske štajerske in važnejše druge slov. časopise in časnike, važnejše češke, hrvatske in nemške liste in veliko knjižnico. Preteklo leto so se priredili trije družinski zabavni večeri (10. januv., 2. febr., 30. novemb.). V zimskih mesecih so zahtevale največ dela priprave za veliko Gregorčičevo slavnost (8. aprila). Glediščnih predstav je bilo sedem. Ob binkošti so igrali učiteljski diletantje „Desetega brata“, koncem junija ljubljanski igralci igre „Elija“, „Na letovišču“ in „Hazarji“. Dne 22. septemb. se je igrala premiera „Zaklad“, dne 13. oktobra so se igrali „Cigani“ in 17. novembra „Lumpacij Vagabund“. Z rastočo reklamo raste redno tudi udeležba, tako se je ob zadnji predstavi prodalo 700 vstopnic. Dne 11. dec. je priredil odbor zabavni večer svojim požrtvovalnim diletantom in sotrudnikom.

V gmotnem oziru je „Čitalnica“ zelo napredovala. Dohodkov je imela preteklega leta 3257'60 kron, stroškov 3091'52 K, da je čisti ostanek 186'41 K. Med stroške pa je treba računati mnogo stvari, ki jih je Čitalnica nabavila. Narastek premoženja se lahko ceni na 615'08 K.

Za poslovno leto 1908 se je izvolil predsednikom zopet za Čitalnico zaslužni g. profesor L. Koprivšek. Tudi ostali odbor je ostal skoro nespremenjen, le gospod Berdajs je vstopil vanj na novo kot zastopnik marib. trgovstva.

— **Na ravnateljstvo deželne višnjejske šole v Mariboru** prihaja po 10 istisov ptujskega „Štajerca“, ki ga potem hišnik razdeli med delavce. Tako dela zavod, ki mu je poverjena v veliki večini slovenska mladina, za ptujsko nemškutarstvo. Treba bo enkrat prav pošteno posvetiti v to čudno gnezdo ter malo pregledati delovanje dičnega ravnatelja Zweifelja in drugega učnega osebja. Upamo, da ostanejo naši mladi fantje v tem zavodu v kljub temu zvesti svojemu rodu in jeziku. O priliki več o tej stvari!

— **„Slovenskemu Gospodarju“** ne zadostujejo več laži, katere v svojem uredništvu skuje proti „Domovini“, zganja se z veliko vnemo po neslanostih, katere prinaša „Edinost“ o nas. Klerikalni „Gospodar“ in narodnjaška „Edinost“ naganjata svojim nedolžnim bralcem strah pred grozno „Domovino“, katera daje v socialnih vprašanjih besedo tudi socialistom in celo socialnim demokratom! Bralci omenjenih dveh listov se nad tem morda v resnici tako zgražajo, da se jim kar lasje ježijo, naši čitatelji so v tem obziru drugačni, njim so socialni demokratje politična stranka kakor katera druga in vedo, da jim nikakor ne more škoditi, ako jim včasih tudi „Domovina“ prinese o važnih delavskih vprašanjih mnenja in nazore socialno demokratičnih delavcev. O duhovskih stvareh so, o tem „Slov. Gosp.“ ne dvomi, duhovniki najbolj kompetentni, o odvetniških odvetniki, zakaj bi pa delavci ne smeli govoriti o svojih mezdnihi bojih in je razmotrivati se svojega stališča? „Gospodar“ in „Edinost“ in vsi njih somišljeniki se lahko s kitajskim zidom obdajo proti vsaki jim nenavadni misli, tujemu nazoru; mi iščemo resnice, poslušamo, spoznavamo in se učimo od vseh, somišljenikov in nasprotnikov, ker vemo, da je samo na tak način mogoč napredek. „Slov. Gospodarju“ je bila in bo resnica in naprednost zoperna, ljube mu je samo hinavstvo in laž. Tak je bil lani, tak bode letos.

— **V Studencih pri Mariboru** se je ubil hlapec Iv. Mule. Na svoj rojstni

da se ga je precej navlekel; ko je šel v klet po repo, je padel po stopnicah in si ubil črepinjo.

— Umril je v Mariboru kaznjenec Tomašič svojega sokazjenca Kranjca. Bil ga je najprej s kamnom po glavi, potem pa ga je s pasom zadavil.

Trgovski sotrudnik

vešč manufakturne in mešane stroke želi mesto prevzeti v kaki večji trgovini. Blagohotne dopise se prosi pod „Tako 310“ na upravništvo „Domovine“.

Zenitev!

Samostojen obrtnik v glavnem mestu z odprto prodajalno, 30 let star, želi se seznaniti z olikano žensko, ki bi imela veselje do tega poklica. Samo resne ponudbe pod šifro „Pomlad 1908“ na upravništvo tega lista do 15. t. m.

Samostojen mizar

se sprejme v stalno delo. Več se poizve pri **Ferdinandu Goligranc** v Gaberjih pri Celju.

Sprejme se v trgovino z mešanim blagom

učenec

sin poštenih starišev. **Davorin Podlesnik**, trgovec v Radečah pri Zidanemmostu.

Vajenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme večja trgovina v mešanim blagom na Kranjskem. Ponudbe naj se pošiljajo na upravništvo „Domovine“ pod „C & R 9500“.

Bukove hlode

6 m dolge, 40—55 cm debele pri vrhu kupi po ugodni ceni **M. Grizold**, Račje pri Mariboru.

„Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Pohorju“
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
ima svoj

I. redni občni zbor

dne 19. prosinca 1908 ob 10. uri predpoldan v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev enega člana načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Razni predlogi.

Načelstvo.

Steckenpferd lilijino milo

50—38 od Bergmann & dr. Draždani in Dečin na Labi (Češko) 97
je in ostane po priznanjih, katera dobivamo dan za dnevom, najboljšo zdravilno milo proti pegam na licu in v dosego nežne, mehke kože in zdrave barve na obrazu. Komad po 80 v je dobiti po vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah z dišavami in milom ter pri brijačih.

Skladni koledarji

za trgovce od 22 vinarjev naprej

Stenski koledarji

Družinske pratike

Blaznikove pratike

dobivajo se v **Zvezni trgovini v Celju** Kotovška ulica št. 2

Zahvala.

Za vse izraze sočutja o priliki smrti našega nepozabnega očeta, oziroma tasta, starega in prastarega očeta, gospoda

J. W. PETŘÍČEK

posebno za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekajo svojo zahvalo rodbine:

Petříček, Egersdorfer, Hrašovec.

Vabilo

rednemu občnemu zboru

„Kmečke hranilnice in posojilnice v Petrovčah“

ki se bode vršil

v nedeljo 19. januarja 1908, ob 9. uri dopoldan v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje revizijskega poročila Zadružne zveze.
3. Odobrenje računskega zaključka,
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke **VINCENC KVEDER** Žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—2

Nova vinska postava

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Galošne, prave ruske, s znamko „ZVEZDA“ P. Kostič v Celju.